

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for Det helsevitenskapelige fakultet

Møtedato:
05.12.2019

Sak:

Budsjettfordeling 2020 og planleggingsrammer 2021-2024 for Det helsevitenskapelige fakultet

Innstilling til vedtak:

1. Fakultetsstyret godkjenner budsjettfordelingen slik den fremkommer i saksfremlegget.
2. Fakultetsstyret ber om at alle budsjettenheter legger sine prototype 10 budsjett i balanse innenfor gjeldende 6-års periode. Unntak kan gjøres ved større investeringer og særskilte utfordringer mot slutten av budsjettperioden, etter avklaring med fakultetsledelsen.

Bakgrunn:

1. Innledning

UiT vedtok i S 15/19 intern hovedfordeling av budsjett 2020¹. For første gang på flere år, legger universitetsledelsen ikke opp til å revidere budsjettfordelingen, men heller implementere eventuelle endringer i påfølgende års budsjettfordeling. Dette gir en langt bedre forutsigbarhet for fakultetene i sine interne budsjettprosesser.

I forhold til enhetenes rammer, avventer fakultetet kun universitetets fordeling av strategiske midler og midler til vitenskapelig utstyr. Strategiske midler fra UiT er ikke innarbeidet i fakultetets budsjettfordeling, men vil videreføres mottakende enhet uavkortet og som en tilleggstilddeling. Midler til vitenskapelig utstyr kommenteres nærmere under punkt 2.1.

I henhold til fakultetets årshjul for budsjettprosessen, leverer budsjettenhetene sine estimat på fremtidige rammer i april. Fakultetet beregner en foreløpig ramme for 2020-2024 i september, basert på UiT sin budsjettfordeling, budsjettenhetenes inntektssimuleringer og prinsippene i fakultetets flerårige budsjettfordelingsmodell². I oktober leverer budsjettenhetene budsjett for 2019-2024 basert på denne rammen, hvor de tar høyde for fakultetets strategi og det enkelte institutts handlingsplaner for kommende år. Instituttene bes også melde inn aktivitet knyttet til egen handlingsplan som ikke lar seg dekke innenfor gjeldende rammer og som må vurderes dekket av strategiske midler. Budsjettprosessen gir fakultetsledelsen og instituttledelsene tid til planlegging og god dialog før budsjettårets start.

¹ S 15/19 Intern hovedfordeling av budsjett 2020, ephorte ref 2018/4860

² [FS 27/17 Flerårig budsjettfordelingsmodell Helsefak](#), ephorte ref 2017/2189-15

I saken som her legges frem for fakultetsstyret har fellesadministrasjonen foretatt enkelte justeringer i de foreløpige rammene som ble fremlagt instituttene i september.

2. Budsjettfordeling 2020 og planleggingsrammer 2021-2024

Av vedlegg 1 fremkommer beregnede rammer for fakultetets budsjettenheter. Den komplette beregningsfilen for budsjettfordelingen 2020 og planleggingsrammer 2021-2024 er tilgjengelig på intranett³.

2.1 Særskilte momenter i budsjettfordelingen

Budsjettfordelingen er i all hovedsak foretatt iht. gjeldende modell og i så måte i tråd med allerede vedtatte prinsipper. Modellen har fastsatt et hovedprinsipp for håndtering av rammekutt, men åpner opp for at fakultetsstyret kan vedta andre tilnærminger. Noen elementer i budsjettfordelingen er imidlertid basert på vedtak i andre saker som legges frem i samme møte, hvor det kan fremkomme endringer. I fortsettelsen kommenteres de momentene som bør nevnes særskilt.

ABE og ADM2020

I FS 30/19⁴ som legges frem for fakultetsstyret i samme møte som denne saken, fremmes vedtak for håndtering av regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE) og håndtering av de økonomiske konsekvensene av universitetets administrative omorganisering, ADM2020. Forslag til vedtak er innarbeidet i denne saken.

ADM2020 ble delvis innarbeidet i budsjettfordelingen 2019, ved basiskorrigeringer for lønn på administrativt ansatte som fikk endret organisatorisk tilhørighet som følge av ADM2020. Dette var en midlertidig implementering ut fra status på det tidspunktet og midler ble flyttet til fellesadministrasjonen i påvente av rammekutt fra UiT. Drift ble ikke korrigert inn, da man ikke visste hvilken sats UiT ville benytte. I budsjettfordelingen for 2020 innarbeides rammeendringer knyttet til drift per administrative stilling samt korrigeringer iht. endret innplassering⁵. Et rammekutt tilsvarende 19 avgitte stillinger innarbeides også på fellesadministrasjonen. Fra 2021 innarbeides resterende rammekutt tilknyttet ADM2020 - tilsvarende 5,5 mill. kr, som er den del av kuttet som ikke kan tilskrives avgitte stillinger. Iht. vedtak i FS 29/19 er kuttet fordelt på budsjettenhetene ut fra deres andel av fakultetets prototype 10-ramme.

Tidligere års ABE-kutt har blitt fordelt på enhetene ut fra deres andel administrativt ansatte. Jf. vedtak i FS 29/19 vil fremtidige ABE-kutt fordeles på budsjettenhetene ut fra deres andel av fakultetets prototype 10-ramme. Det innebærer at ABE-kutt for 2019 fordeles etter gammel nøkkel i 2020, mens ABE-kutt for 2020 fordeles ut fra ny nøkkel i 2021.

Helsefak ble i 2018 pålagt et for høyt ABE-kutt ut fra administrativ bemanning på IH og IVP. Fakultetsledelsen har fulgt dette opp ovenfor universitetsledelsen, men i påvente av en avgjørelse ble kuttet for 2018 lagt på fellesadministrasjonen for å skjerme IH og IVP. Siste tilbakemelding fra nivå 1 viser at dette ikke vil korrigeres⁶. Fakultetsledelsen har derfor foreslått at kuttet beregnet for 2018 belastes på fellesadministrasjonen permanent. ABE-kutt fra 2019 og fremover belastes IH og IVP etter samme nøkkel som for øvrige institutt.

³ [Økonomistyring Helsefak](#)

⁴ FS 30/19 Håndtering av økonomiske konsekvenser ABE-reform og ADM2020, ephorte ref 2019/1158-12

⁵ Budsjett- og regnskapskorrigeringer i forbindelse med ADM2020, ephorte ref 2019/1158-6

⁶ Avbyråkratiseringskutt IVP og IH, ephorte ref 2019/1158-11

Rammeøkning som følge av splitt tidligere IRS og HiH

I revidert budsjettfordeling 2019 for UiT⁷, ble Helsefak tildelt midler som følge av et sluttoppgjør etter fusjonen med HiH og at IRS ikke ble videreført som fakultet. Dette var midler benyttet til lønn, samt ivaretaking av felleskostnader for enhetene. Midlene tilknyttet lønn ble innarbeidet i Helsefak sin interne budsjettfordeling for 2019 og fulgte innplasserte stillinger på IH, IVP og fellesadministrasjonen. Resterende midler er innarbeidet som permanent rammeøkning i basis fra 2020. Disse midlene er fordelt til drift knyttet til innplasserte stillinger, ivaretaking av drift på IH som tidligere ble ivare tatt av IRS fakultetet, samt felleskostnader som følge av fusjonene. I 2019 benyttes også noe av midlene fra HiH til å dekke negative avsetninger IVP hadde med seg inn på Helsefak. Fordelingen fremkommer av informasjonsbrev til involverte institutt⁸.

Vitenskapelig utstyr

Vitenskapelig utstyr har historisk sett blitt nøkkelfordelt til instituttene og på Helsefak har midlene blitt disponert til investering og reinvestering i mindre utstyr. Ved overgang til ny budsjettfordelingsmodell besluttet UiT å gå bort fra denne ordningen og gjøre tildelingene søknadsbasert. Nye retningslinjer for fordeling av strategisk fond⁹ tilsier at vi ikke kan søke om midler til småutstyr lenger. Fordeling av strategiske midler til vitenskapelig utstyr vedtas av rektor på fullmakt. Fakultetsledelsen er ikke kjent med endelig vedtak, men forventer ikke å få tildelt midler til mindre utstyr.

Gitt prinsippene i fakultetets budsjettfordelingsmodell om å innarbeide større kutt etterskuddsvis, ønsker imidlertid fakultetsledelsen å videreføre tildeling til vitenskapelig utstyr i 2020, men fase dette ut fra 2021. I 2019 ble fakultetet tildelt 8,3 mill. kr til diverse vitenskapelig utstyr fra UiT, vel 3 mill. mindre enn hva Helsefak hadde tatt høyde for. Fakultetsledelsen foreslår å videreføre fjorårets tildeling fra UiT til instituttene i 2020 og innarbeide bortfall av finansiering av vitenskapelig utstyr i 2021. Ut fra en samlet vurdering av overbudsjettering på fellesadministrasjonen, ønsker ledelsen å vurdere om strategiske midler skal benyttes til å dekke inn dette merforbruket på sikt. Se for øvrig kommentarer under punkt 2.2.

Internhusleie

Ny internhusleiemodell ble innarbeidet i budsjettfordelingen fra 2019, en modell hvor fakultetet mottar 90% kompensasjon for husleien som en del av sin basisfinansiering. Fakultetets håndtering av internhusleiemodellen ble vedtatt av fakultetsstyret i juni 2018¹⁰. Her fremkom det at rammekutt som følge av fremtidige korrigeringer av internhusleien skulle håndteres etter nøkkel på andel av fakultetets prototype-10 ramme.

Fra 2019 ble internhusleie for MH2 inkludert i beregningene fra UiT. Differansen mellom 100% husleie og 90% kompensasjon tilknyttet MH2 utgjorde 2 mill. kr. Gitt fakultetets prinsipp om at større kostnader innarbeides i budsjettfordelingen etterskuddsvis, ble rammekuttet håndtert av fellesadministrasjonen i 2019. Fra 2020 er differansen lagt ned som rammekutt på budsjettenhetene ut fra deres andel av fakultetets prototype-10 ramme.

Reversering rammekutt IKM fra 2012

⁷ S 7/19 Budsjett 2019 – revidert fordeling av rammer, ephorte ref 2017/5644

⁸ Brev om budsjettsplitt IRS-fakultetet og Høgskolen i Harstad, ephorte ref 2018/1994-12

⁹ Retningslinje for fordeling av strategisk fond inklusiv midler til vitenskapelig utstyr, ephorte ref 2017/5644

¹⁰ FS 23/18 Ny internhusleieordning ved UiT – implementering ved Helsefak, ephorte ref 2018/1041

UNN har besluttet å si opp avtalen med UiT fra 2012 om finansiering av bistillinger ved IKM med virkning fra 2. kvartal 2019. Da avtalen ble inngått og UNN overtok finansieringen av bistillingene, medførte dette et basiskutt til IKM på 2,5 mill. kr. Når finansiering fra UNN nå faller bort, synes det nødvendig å reversere dette kuttet. Basiskuttet ble i sin tid benyttet til å balansere Helsefak sitt budsjett og en reversering vil derfor medføre rammekutt på 3,2 mill. kr (opprinnelig basiskutt prisjustert) til fakultetets budsjettenheter. I tråd med fakultetets budsjettfordelingsmodell er rammekuttet fordelt på fakultetets budsjettenheter ut fra deres andel av fakultetets prototype 10-ramme og innarbeidet i generell basis fra 2021. IKM vil kompenseres for bortfall av finansiering via fakultetets strategiske midler i 2019 og 2020.

Endret finansiering profesjonsstudiet psykologi

IPS står foran en omlegging av profesjonsstudiet i psykologi fra høsten 2020, da studiet vil gå over til opptak gjennom samordna opptak og et 6-årig integrert studium¹¹. I den forbindelse forventer instituttet økt basisfinansiering. Det er ikke kommet signaler i statsbudsjettet om en slik økt basisfinansiering, ei heller i UiT sin interne budsjettfordeling. Av den grunn er dette heller ikke innarbeidet i Helsefak sin interne budsjettfordeling. Fakultetsledelsen følger opp saken sammen med instituttet, for å sørge for en avklaring rundt IPS sine budsjetttrammer fremover. En eventuell basisfinansiering vil videreføres til instituttet i tråd med fakultetets budsjettfordelingsmodell, så snart en avklaring foreligger.

Satser

Satsene som ligger til grunn for fordelingen 2020, er satsene som fremkommer i UiT sin budsjettfordeling. Disse samsvarer i stor grad med satsene KD legger til grunn i forslag til statsbudsjett, men er ikke identiske. Fakultetsledelsen velger å ikke justere satsene nå, men heller innarbeide disse fra 2021 for å opprettholde forutsigbarheten til instituttene.

Rekrutteringsstillinger

Rekrutteringsstillinger tildeles gjennom selvstendige universitetsstyresaker og inngår ikke i UiT sin budsjettfordelingsmodell. Tidligere har midler til rekrutteringsstillinger imidlertid blitt tildelt fakultetet samtidig som hovedbevilgningen. Fra 2019 vil midler til rekrutteringsstillinger tildeles etter løpende tilbakemelding på tilsetting. Helsefak ser en rekke utfordringer med de nye rutinene og innleder dialog med UiT om dette. Fakultetet vil inntil videre videreføre tidligere praksis, hvor rekrutteringsstillinger tildeles instituttene som en del av budsjettfordelingen, uavhengig av når midler tilføres Helsefak fra nivå 1.

Studieplasser samisk sykepleie

25 nye studieplasser samisk sykepleie med finansiering fra høst 2019 er innarbeidet i basistildelingen til IHO fra 2020.

Fordeling basismidler ernæring

Instituttene involvert i ernæringsstudiet har blitt enige om fordeling av basisfinansieringen knyttet til studiet. I 2019 ble midlene satt av på fellesadministrasjonen og tilført instituttene som en ompostering tidlig på året. Fra 2020 er basismidlene nøkkelfordelt til instituttene i budsjettfordelingen.

¹¹ Endring av opptaksordning for profesjonsstudiet i psykologi, ephorte ref 2018/5094

Fordeling rammer medisin

Enhet for legeutdanning (ELU) realbudsjetteres årlig og rammene vedtas av programstyret medisin¹². ELU finansieres av studiepoeng- og kandidatmidler for medisin og midlene som gjenstår etter at ELU er finansiert, fordeles til IMB, ISM og IKM etter en fastsatt nøkkel.

Endret ansvar disputas og trykking

Kostnadene knyttet til trykking av avhandlinger til disputas og middag i forkant av disputas belastes i dag det enkelte institutt. Rekvisisjoner og bistand knyttet til dette håndteres i dag av Ph.d. teamet på fakultetet. Gjennom dialog med instituttene i administrativt lederforum har man blitt enige om at midler til disse kostnadene skal flyttes fra institutt til fakultet. Fra budsjettåret 2020 omfordeles derfor midler i basis fra institutt til fakultetsnivå basert på et snitt av kandidater siste 3 år. Totalt omdisponeres 0,8 mill. kr til fakultetsnivået og det forventes tilsvarende reduserte kostnader på instituttene.

Regional etisk komité (REK)

Fra 2020 vil KD omfordele 3,6 mill. kr fra øvrige REK'er og tildele disse REK Nord ved UiT for å drifte REK'enes felles saksportal SPREK. Midlene fremkommer som økt basisfinansiering til fellesadministrasjonen hvor REK er organisert som en underenhet.

Diverse mindre korrigeringer

Det er foretatt en mindre korrigering i tildeling til kjernefasilitetene som medfører reduksjon i rammen til enhetene. I tillegg er en positiv korrigering lagt på budsjettenhetene som følge av overgang til ny modell. Nettoeffekten av disse endringene er positive for samtlige institutt.

Det er også foretatt mindre korrigeringer i enkelte institutts planleggingsrammer, hvor de har sett behov for å korrigere forventet aktivitet.

2.2 Budsjett 2020-2024 fra budsjettenhetene

Alle budsjettenhetene på Helsefak har levert budsjett for 2020-2024 og det er allerede gjennomført dialogmøter mellom de fleste institutt og fakultetsledelsen, hvor budsjett og avsetninger har vært et viktig tema. Det er imidlertid behov for å fortsette arbeidet med budsjett frem mot årsskiftet. Dette skyldes både at enkelte institutt har utfordringer med å budsjettere innenfor egne rammer, samt endringer knyttet til omorganiseringen i ADM2020. Omorganiseringen har medført endret ansvarsfordeling og samarbeidsbehov mellom fakultet og institutt og faggruppen som bistår instituttene i budsjettprosessen er delvis forskj. Dette krever litt tid for å bli bedre kjent og få en mer sømløs prosess.

Helsefak har over tid hatt høye avsetninger. Pålegget om å redusere avsetningene gjorde at Helsefak så seg nødt til å gå bort fra å sette av midler i forkant av større investeringer og heller forskuttere inntekter ved å investere først og dekke dette inn i senere perioder. I sak om håndtering av avsetninger på Helsefak¹³ vedtok man derfor å gå bort fra prinsippet om at budsjettenhetene skulle legge sine prototype-10 budsjett i balanse i 6-års perioden¹⁴. I årets budsjettprosess ser vi at det kan være uheldig å ikke ha krav til budsjett i balanse eller et fastsatt tak på hvor mye man kan overbudsjettere med. Fakultetsledelsen vil derfor foreslå at man gjeninnfører krav om prototype 10 budsjett i balanse i 6-års perioden, men at det kan gjøres unntak ved større investeringer eller

¹² PS 7/19 Revidert budsjett 2019 og budsjett 2020 for Enhet for legeutdanning, ephorte ref 2018/3876

¹³ FS 36/18 Håndtering av avsetninger ved Helsefak, ephorte ref 2018/1041-17

¹⁴ 6-års perioden det budsjetteres for nå er 2019-2024. 2019 inkluderes da avsetningene fra forrige år påvirker rammer for kommende år.

særskilte utfordringer mot slutten av budsjettperioden. Unntak skal alltid godkjennes av fakultetsledelsen i budsjettprosessen.

Fellesadministrasjonen er en av fakultetets budsjettenheter. I denne inngår fakultetsledelsen/stab og fagseksjonene. Av vedlegg 2 fremkommer aktiviteten budsjettert av fellesadministrasjonen i 2020, fordelt på type aktivitet. Her fremkommer at de budsjetterte kostnadene overstiger inntektene. Dette betyr at man budsjetterer med å redusere fakultetets avsetninger ytterligere i 2020. Det understrekes imidlertid at man fortsatt jobber med budsjettene og at det kan komme endringer frem mot årsskiftet.

Et av prinsippene i fakultetets budsjettfordelingsmodell er at større rammeendringer innarbeides etterskuddsvis, for å sørge for forutsigbare rammer til instituttene. Dette betyr at i år med rammekutt fra UiT, vil Helsefak viderefordre mer midler i sin interne budsjettfordeling enn hva man tildeles fra UiT. Fellesadministrasjonen overbudsjetterer derfor alle større kutt i ett år, før disse fordeles ned på samtlige budsjettenheter på fakultetet. Hvor mye man kan tillate at fellesadministrasjonen overbudsjetterer med, må ses opp mot fakultetets avsetninger. Som en konsekvens av avsetningssaken og vedtak om at fellesadministrasjonen skal forskuttere inntekter på 50 mill. kr til utstyrsinvesteringer, styrer fellesadministrasjonen mot negative avsetninger.

I budsjettfordelingen som her presenteres for fakultetsstyret overbudsjetterer fakultetet med 18,2 mill. kr i 2020. Av dette er 8,5 mill. knyttet til vitenskapelig utstyr, 4,2 mill. til ABE 2020 som ikke innarbeides på instituttene før i 2021 og 5,5 mill. i ADM2020-kutt som heller ikke innarbeides før i 2021. Denne overbudsjetteringen vil forsøkes balansert mot eventuelle mindreforbruk på budsjettenheten, eller reduseres ved at aktivitet faller bort. Det er også mulig å benytte noe av fakultetets strategiske midler til å dekke inn et eventuelt merforbruk på sikt. Fakultetsledelsen anser denne overbudsjetteringen som forsvarlig i et flerårig perspektiv, men registrerer at det er et stadig større behov for en tett oppfølging av overbudsjetteringen og avsetningene på fakultetsnivået for å løpende vurdere forsvarligheten i disse. Dette vil være fokus i fremtidige økonomirapporteringer.

3. Veien videre

Universitetet igangsetter nå et arbeid med å vurdere en flerårig budsjettmodell for UiT. Tildeling av strategiske midler forventes allerede i år å tildeles for flere perioder enn ett enkelt år. I tillegg legger UiT opp til å ikke revidere sin budsjettfordeling for 2020. Summen av disse tiltakene taler for mer forutsigbare rammer for fakultetene fremover, selv om det er knyttet usikkerhet rundt effekten av ADM2020 og at det ikke er tegn til at ABE-kuttet vil opphøre.

ADM2020 ble utløst av avbyråkratiseringskuttet i offentlig sektor de siste årene og et behov for å vurdere administrativ organisering etter de siste fusjonene. Innplasseringer er gjort og universitetets enheter har fått nye rammer som en konsekvens av ny organisering. Det gjenstår imidlertid en evaluering av prosessen. Det er ikke sagt noe om hvordan den økonomiske gevinsten av reduksjon i antall administrative årsverk skal føres ut til fagmiljøene og det er ikke kommet føringer for hvordan universitetet skal redusere sin administrative bemanning ytterligere. Helsefak implementerer i denne budsjettfordelingen konsekvensene av ADM2020 og vedtatte ABE-kutt ut fra dagens nåsituasjon.

Fakultetsledelsen anser det som viktig å sørge for en tett oppfølging av fakultetets budsjettenheter, med sikte på å heve budsjettkvaliteten samt å bedre nyttiggjøre seg av fleksibiliteten i den flerårige budsjettfordelingsmodellen. Fakultetet har som mål å redusere sine avsetninger til under 7% i løpet av 2020. Dette krever tett oppfølging for å kunne styre fakultetet samlet sett mot fakultetets mål og

best mulig utnytte de handlingsrom som oppstår. Samtidig som fakultetet samlet sett må redusere sine avsetninger, er det viktig å følge opp at overbudsjetteringen det legges opp til på fellesadministrasjonen er forsvarlig.

Thrina Loennechen
dekan

Kjetil Kvalsvik
fakultetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: seksjonsleder Ann-Sofie Rydningen, seniorrådgiver Kine Nilsen og rådgiver Kristin Rønhovde, seksjon for organisasjon og økonomi

Vedlegg

- 1 Beregnede rammer for budsjettenhetene på Helsefak 2020-2024
- 2 Budsjett Fellesadm. Helsefak 2020